

Jaarverslag 2016 Coach4You

project van **Gilde** Zutphen

Jaarverslag 2016

Coach4You, project van Gilde Zutphen

<i>Inhoud</i>	<i>Blz.</i>
1 De kern van Coach4You	3
<i>De inhoud van het project</i>	
<i>De uitvoering</i>	
<i>De rol van de basisschool</i>	
<i>De vrijwilligers</i>	
2 Kwantitatief overzicht vanaf 2008	4
<i>Leerlingen en coaches</i>	
<i>Meisjes, jongens, mannen en vrouwen</i>	
<i>De onderwijsrichtingen van C4Y leerlingen</i>	
<i>Aanmeldingen voor C4Y van basisscholen in de gemeente Zutphen</i>	
<i>Waardering van C4Y</i>	
3 Verslagjaar 2016	5
<i>Leerlingen</i>	
<i>Coaches team 2016</i>	
<i>Scholing, deskundigheidsbevordering en teamgeest</i>	
<i>Financiën van het project</i>	7
4 Perspectieven	8
5 Colofon	8

Jaarverslag 2016

Coach4You, project van Gilde Zutphen

1. De kern van Coach4You

De inhoud van het project

De overgang van basisschool naar het voortgezet onderwijs, de “grote school”, is voor veel kinderen een hele stap. Het project Coach4You van Gilde Zutphen begeleidt kinderen daarbij als hun ouders ze niet voldoende steun kunnen geven. Bijvoorbeeld als het kind extra hulp nodig heeft bij zijn studieaanpak, sociaal minder vaardig is of wanneer ouders problemen hebben bij de opvoeding. De overstap naar het voortgezet onderwijs komt voor kinderen op een leeftijd dat ze kwetsbaar zijn. Door de grote verschillen tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs raken zij soms de weg kwijt, gaan spijbelen of komen op straat terecht. Coach4you is bedoeld om deze schooluitval te voorkomen.

Coach4You heeft daarvoor contacten met de zorgteams van de scholen voor voortgezet onderwijs, het Onderwijs ZorgCentrum (OZC) en het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).

De uitvoering

Leerlingen die in aanmerking komen, krijgen een persoonlijke coach als ze in groep acht van de basisschool zitten. Die komt wekelijks bij de leerling thuis en bespreekt met hem of haar alles wat van belang is om op school goed mee te kunnen doen en zich er prettig te voelen. De coach is een vrijwilliger, die de leerling helpt bij het leren studeren, bij het plannen van schoolwerk, bij de ontwikkeling van (sociale) vaardigheden en het maken van keuzes. De leerling houdt zijn coach tot het begin van het tweede leerjaar van het voortgezet onderwijs. De coach betreft ook de ouders nadrukkelijk bij de begeleiding. Zij zullen immers na de brugklas het werk van de coach moeten voortzetten, met als uiteindelijk resultaat dat de leerling leert zelf zijn weg te vinden.

De rol van de basisschool

De basisschool beoordeelt of een leerling bij de overstap naar het voortgezet onderwijs de begeleiding van Coach4You nodig heeft. De leerkrachten van groep acht en de interne begeleiders kennen de leerlingen goed en zij melden de leerlingen voor C4Y aan.

Het intakegesprek met ouders en leerling wordt op school gehouden door een van de projectleiders van C4Y. De leerkracht is daarbij en vaak ook de interne begeleider.

Er wordt besproken welke hulp de school nodig vindt voor de leerling en op welke manier C4Y die kan geven. School, ouders en leerling krijgen een inschrijfformulier mee waarop zij onder meer de hulpvraag beschrijven, zodat C4Y gegevens heeft om de meest geschikte coach te koppelen aan de betreffende leerling.

De vrijwilligers

Allen die werken voor het project Coach4You van Gilde Zutphen zijn vrijwilligers. De coaches en de leden van de projectleiding hebben ervaring en affiniteit met leerlingbegeleiding. Veel van hen hebben een achtergrond in onderwijs, jeugdzorg of maatschappelijk werk, en sommigen in het bedrijfsleven.

Gemeenschappelijk is dat zij allen op hbo niveau denken en handelen.

De coaches begeleiden hun leerling, hebben een gesprek met de leerkracht van groep acht en na de overstap van de leerling naar het VO ook met diens mentor.

Verder nemen ze deel aan de negen bijeenkomsten die het projectteam jaarlijks belegt, waar de coaches in intervisiegesprekken begeleidingsdilemma's kunnen bespreken. Tweemaal per jaar wordt een externe deskundige uitgenodigd voor een voordacht over speciale aanpak van begeleiding van kinderen met verstoorde ontwikkeling of bijzondere omstandigheden.

De leden van het projectteam onderhouden de contacten met de basisscholen en doen de intakegesprekken met de aangemelde leerlingen. Zij bespreken elke aangemelde leerling en welke coach het meest geschikt is om die leerling te begeleiden en zorgen voor optimale combinaties van leerlingen en coaches. Zij stellen de coach voor aan leerling en ouders tijdens een kennismakingsgesprek bij de leerling thuis.

2. Kwantitatief overzicht vanaf 2008

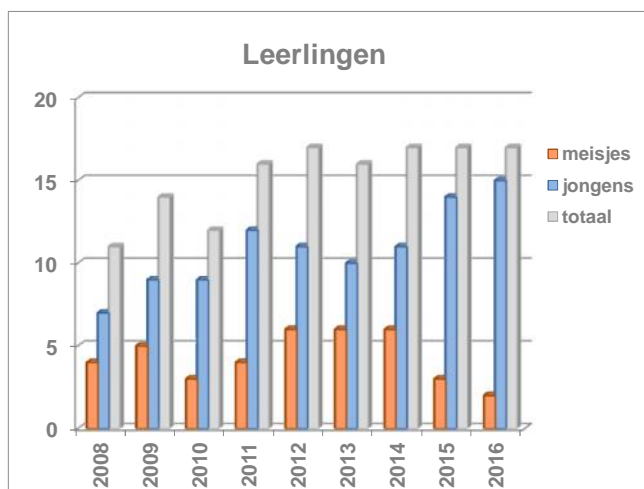
Coach4You is in Zutphen opgezet in 2008. Onderstaande overzichten laten vanuit verschillend perspectief de ontwikkeling vanaf dat jaar zien.

Leerlingen en coaches

De grafiek *Leerlingen* geeft voor elk van de negen projectjaren het aantal *nieuwe* leerlingen dat in het genoemde jaar een coach van C4Y heeft gekregen. De C4Y begeleiding begint steeds in maart en loopt door tot ongeveer de herfst van het jaar daarop. De leerling zit dan inmiddels in het tweede leerjaar van het VO.

Elk jaar zijn er zodoende twee groepen leerlingen met coach: de ene groep is begonnen in dat jaar, de andere groep het jaar ervoor.

In 2016 was het aantal begeleide leerlingen 34, van 17 begon de begeleiding in 2016, van de andere 17 een jaar eerder.

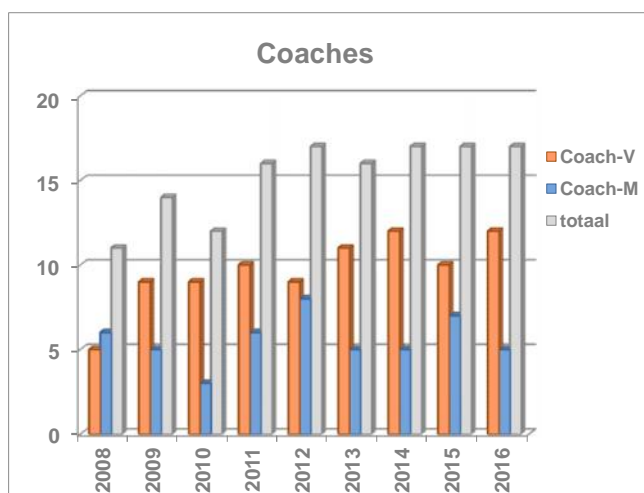

Meisjes, jongens, mannen en vrouwen

C4Y vraagt aan de leerling, aan de ouders en aan de leerkrachten van de basisschool of zij het van belang vinden of de coach een vrouw of een man is. Een meerderheid heeft geen voorkeur, maar een niet te verwaarlozen groep heeft die wel. Bij het zoeken van goede leerling-coach combinaties vraagt dat dus aandacht.

In de *Leerlingen* grafiek is aangegeven hoeveel meisjes en jongens een C4Y coach hadden. Gemiddeld over negen jaar begeleidden de coaches circa 70% jongens en 30% meisjes.

De *Coaches* grafiek laat zien dat meer vrouwen dan mannen begeleiding van een leerling op zich hebben genomen. Gemiddeld over de acht jaar circa 60% vrouwen, 40% mannen.

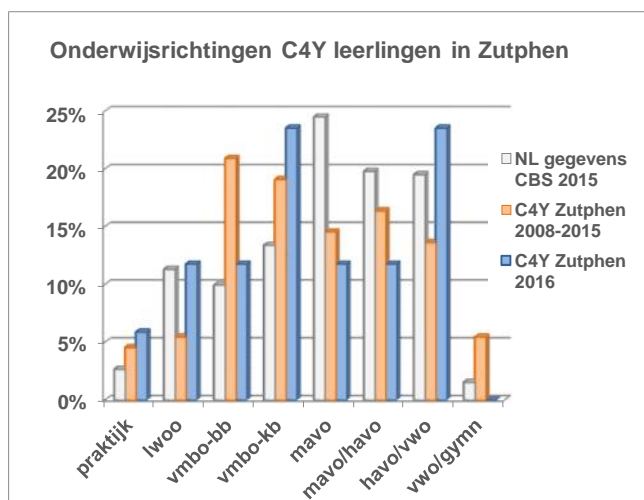

De onderwijsrichtingen van C4Y leerlingen

De grafiek *Leerlingen naar VO* geeft een indruk van de onderwijsrichtingen waarin de C4Y leerlingen het voortgezet onderwijs (VO) zijn binnen gekomen, horizontaal de richting, verticaal het percentage leerlingen. Ter vergelijking zijn de percentages van landelijke verdeling van leerlingen in 2015 over de verschillende richtingen (gegevens van CBS) opgenomen.

De Zutphense basisscholen blijken leerlingen voor C4Y te hebben aangemeld met zeer uiteenlopende opleidingsperspectieven. In alle onderwijsrichtingen komen naar hun oordeel leerlingen voor die begeleiding nodig hebben.

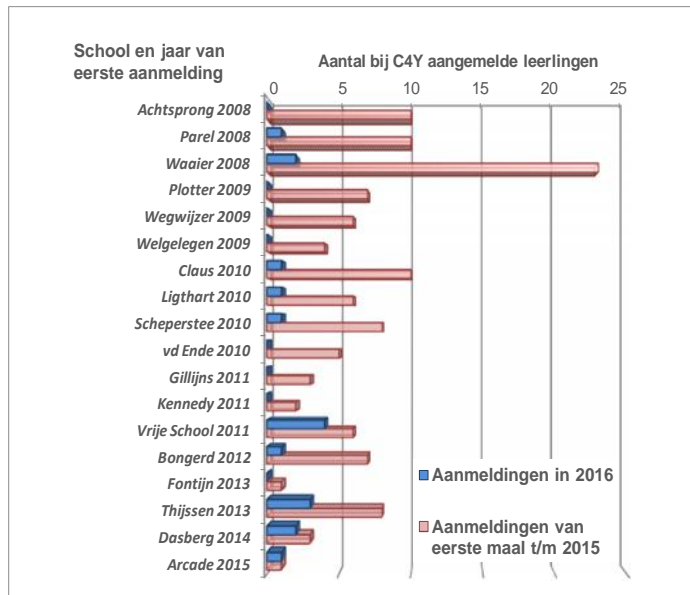
Vergeleken met de landelijke verdeling van leerlingen over de onderwijsrichtingen zijn voor C4Y verhoudingsgewijs meer leerlingen aangemeld met een vmbo perspectief en minder leerlingen met mavo-havo-vwo uitzicht.

Aanmeldingen voor C4Y van basisscholen in de gemeente Zutphen

In 2008 heeft C4Y Zutphen drie basisscholen uitgenodigd om leerlingen voor het project aan te melden. In de loop der jaren hebben steeds meer basisscholen belangstelling getoond. De grafiek *Aantal leerlingen per school* geeft het verloop van de aanmeldingen tot en met 2016.

In 2015 meldde de zeventiende basisschool een leerling aan bij C4Y. Het betekent dat alle basisscholen in de gemeente Zutphen het project kennen en willen meedoen. Niet alle basisscholen hebben elk jaar een of meer leerlingen in groep acht, die de begeleiding van C4Y nodig hebben en ervoor in aanmerking komen. Als een school geen leerling aanmeldt, kan daarom een andere school twee leerlingen aanmelden.

Waardering van C4Y

De aanwas van basisscholen, die leerlingen aanmelden, geeft aan welk vertrouwen de scholen hebben in C4Y. Uit contacten met projectleiding of coaches blijkt dat de scholen tevreden zijn over de resultaten van de begeleiding door C4Y.

Rond de herfstvakantie in het tweede leerjaar gaat de coach de begeleiding van de leerling beëindigen. Dat gebeurt in een eindgesprek van coach met leerling en ouders. Het besprokene geeft de coach weer in het uitschrijfformulier. De ouders krijgen daarna een telefoontje van de projectleider die zij kennen, met de vraag hoe zij de begeleiding hebben ervaren. De situaties van de leerlingen zijn divers en moeilijk in getallen te vangen. Verder is de omvang van de groep (meestal 17 tot nu toe) te klein voor statistiek. Wel wijzen de reacties in het evaluatief telefoongesprek van "tevrede" oplopend naar "geschenk uit de hemel".

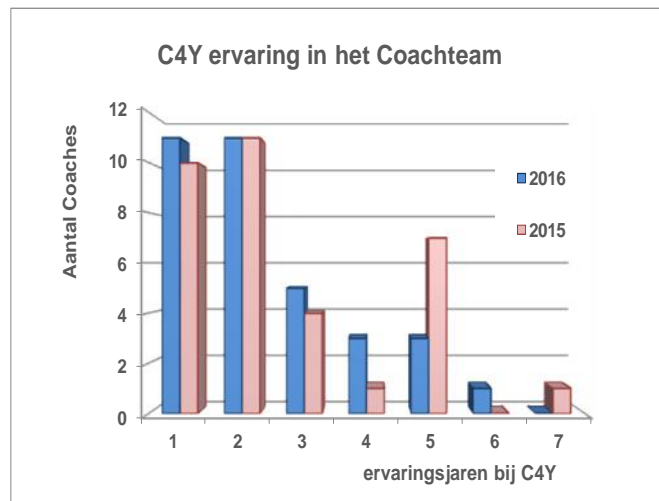
3. Verslagjaar 2016

Leerlingen

In 2016 hadden acht scholen geen kandidaat voor C4Y. Negen scholen hadden die wel: drie scholen meldden één leerling aan, vier scholen twee leerlingen en twee scholen drie, tezamen dus 17. Bij de aanmelding van een leerling zijn er verschillende momenten waarop ouders en leerling zich moeten afvragen of ze de begeleiding, die de basisschool voor de leerling wenselijk vindt, wel willen. Het komt voor dat ouders het begeleidingsaanbod afwijzen, maar ook dat, wanneer de ouders wel blij zijn met het aanbod, de leerling de begeleiding niet wil. Dat laatste is in 2016 tweemaal voorgekomen. Veertien leerlingen die in 2016 zijn begonnen in C4Y hebben een Nederlandse achtergrond.

Coaches team 2016

Net als in de voorgaande jaren bestond het team van 2016 uit coaches die dat jaar met de begeleiding van een leerling waren begonnen en uit coaches die het voorgaande jaar waren gestart. In het verslagjaar zijn tien nieuwe vrijwilligers met het begeleiden van een leerling gestart. Zeven leerlingen kregen een C4Y-coach die al eerder een of meer leerlingen had begeleid. De ervaring met C4Y van het coaches team 2016 is hiernaast weergegeven. In de grafiek is bijvoorbeeld te zien, dat van team 2016 zeven coaches voor het vijfde jaar een C4Y leerling begeleidde en een van hen al zeven jaar.

Scholing, deskundigheidsbevordering en teamgeest

C4Y Zutphen heeft vijf activiteiten om de kennis van de coaches te verdiepen, hen een breder inzicht te geven in de begeleiding die een leerling nodig heeft, en de vaardigheid te vergroten om die begeleiding te realiseren.

De negen jaarlijkse bijeenkomsten van de coaches hebben daarin een belangrijke functie en de gemeenschappelijk gedeelde kennis is bovendien belangrijk voor de teamgeest.

Deelname aan de **trainingen van het landelijke steunpunt**. Dat zijn er twee: de eerste is voor coaches die nieuw zijn in C4Y, de tweede is een verdiepingstraining voor coaches die eerder een C4Y leerling hebben begeleid.

Intervisie is een belangrijk onderdeel van het programma van de negen jaarlijkse bijeenkomsten van de coaches. In de intervisiegroepen leren de coaches op een methodische wijze met elkaar welke problemen zij kunnen tegenkomen bij de begeleiding van een leerling en in welke richting ze de oplossingen moeten of kunnen zoeken.

Thema's zijn korte presentaties van coaches met specialistische kennis en/of ervaring. Onderwerpen in

2016 waren: -Intervisiemodel uitgelegd;

-Start van een coachend traject: een 4-tal workshops over mindmappen, spellen, interview, schetsboek e.d.;

-Vitaliteit, communicatie en waardering;

-Oplossingsgericht aanpakken.

Presentaties of trainingen van externe deskundigen

In 2016 zijn drie keer externe deskundigen gevraagd een presentatie te verzorgen. Twee keer heeft Anne Rijke, ontwikkelingspsycholoog, gesproken over het begeleiden van leerlingen met een specifieke ontwikkelingsbehoefte. Anita Bieleman van de Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost Gelderland in Borculo behandelde het thema Autisme.

Bibliotheek en ontwikkelingsspellen

C4Y beschikt over een kleine bibliotheek met boeken over de ontwikkeling van kinderen, wat daarin kan misgaan, hoe zich dat uit en wat succesvolle manieren zijn om de ontwikkeling weer op een goed spoor te brengen. De bibliotheek heeft bovendien een aantal spellen, die de coach met zijn leerling kan spelen om elkaar te leren kennen en een vertrouwensband op te bouwen, en ook om een duidelijker zicht te krijgen op de steun die de leerling nodig heeft en wil hebben.

Financiën van het project

Bestedingen

De vrijwilligers van C4Y doen hun werk om niet. Toch is er wel geld nodig om dat werk mogelijk te maken. In de loop der jaren bleek € 4.500 gemiddeld per jaar voldoende.

Project Coach4You Gilde Zutphen	
BESTEDINGEN	2016
	bedrag in €
Leerlingen(pupillen)	
Educatieve activiteiten	640
Persoonlijke ondersteuning (incidenteel)	16
Totaal pupillen	656
Coaches	
Collectieve scholing	448
Reiskosten scholing/begeleiding	74
Gereedschap (literatuur, spellen etc)	646
Verklaringen omtrent gedrag (VOG)	0
Overlegbijeenkomsten (zaalhuur, consumpties)	513
Waarderingsblijken (eindejaarspakket etc)	726
Totaal coaches	2407
Organisatie	
Kosten projectleiding administratie	350
Bijdrage Landelijk steunpunt C4Y	500
Overige kosten	96
Totaal organisatie	946
Totaal bestedingen	4009

- 1) *Persoonlijke ondersteuning* is soms nodig als een leerling geen werkplek thuis heeft of weinig contacten met leeftijdsgenoten. De financiële situatie van het gezin maakt lidmaatschap van een sportclub onbereikbaar of laat bij voorbeeld niet toe schoolspullen te kopen. De coach zal in zo'n geval voor het gezin steun proberen te vinden bij andere hulporganisaties. Dat vraagt tijd en remt het verloop van de C4Y begeleiding. Bij het ontbreken van schoolspullen is dat het meest duidelijk. In gevallen waarin dat met een klein bedrag kan, overbrugt C4Y die kloof.
- 2) De uitgaven voor *Collectieve scholing* betreffen vergoedingen voor spreekbeurten van externe deskundigen. Op basis van wensen van de coaches zijn wij er in 2016 toe overgegaan vaker externe deskundigen uit te nodigen.
- 3) Per 1-1-2016 was het voor ons mogelijk zonder kosten een Verklaring omtrent gedrag voor nieuwe coaches aan te vragen.
- 4) De *Bijdrage landelijk steunpunt C4Y* is een vast bedrag voor verschillende diensten: trainingen van de coaches, training voor coördinatoren uit verschillende steden en uitwisseling van ideeën en ervaringen, verstrekking van PR-materiaal voor het project, onderhoud van website <http://www.coach4you.org/>

Subsidies

Het project Coach4You van Gilde Zutphen leverde in 2016 ruim 2500 begeleidingsuren voor leerlingen die bij de overstap van basisschool naar voortgezet onderwijs zonder die hulp misschien kopje onder waren gegaan. Het werk zou, gedaan door professionals, meer dan 1,5 fte hebben gevraagd. Het werk van de vrijwilligers van C4Y kost sinds 2008 gemiddeld jaarlijks € 4.500. Het project is vanaf het begin gesubsidieerd door verschillende subsidiënten met eenmalige of jaarlijkse bedragen die tezamen overeenkwamen met de gemiddelde jaarlijkse kosten. Die subsidiënten waren het Oranjefonds, de Gemeente Zutphen, de Rabobank, en de Stichting Bakkers Weeshuis. Vanaf 2015 tot vooralsnog 2017, is het project geheel door de gemeente Zutphen gesubsidieerd.

4. Perspectieven

De aanvankelijke groei van het project en de stabilisatie in de laatste jaren wijzen er op dat de basisscholen ook de komende jaren 15 tot 20 leerlingen zullen aanmelden voor begeleiding door C4Y. Op korte termijn kan de komst van het asielzoekerscentrum (AZC) in Zutphen leiden tot een toename van de vraag naar de soort begeleiding die C4Y geeft. Betreft het kinderen die naar het VO gaan, dan zal C4Y de begeleiding van een aantal kinderen op zich kunnen nemen. Omdat het succes van het project C4Y ligt in zijn kleinschaligheid en de persoonlijke aandacht voor de leerlingen, zit daar overigens wel een grens aan.

De statistiek die hoort bij de paragraaf *Meisjes en jongens, mannen en vrouwen* laat zien dat de basisscholen sinds 2008 elk jaar meer jongens dan meisjes hebben aangemeld voor C4Y. Op scholen is het bekend dat van de jonge tieners de jongens vaker hulp nodig hebben dan de meisjes. Een van de achtergronden van dat verschil is wellicht dat veel jongens geen mannelijke rolmodellen vinden op school en soms ook niet thuis. In dit licht is het voor C4Y wenselijk om coaches te hebben in een meer evenwichtige m/v-verhouding. Bij de werving van nieuwe coaches zal daarnaar gestreefd worden.

5. Colofon

Projectteam 2016

Gerard Harink

Tom Mariën (tot 31-12-2016)

Adri Bramsen

Gieneke Reinders

John Blijenberg (tot 31-12-2016)

Henriëtte Browne

Rob van Hal (vanaf 1-10-2016)